

Høringssvar: En lukket passage er et lukket byrum

Odense Byforening ønsker hermed at gøre indsigelse mod forslaget til lokalplan nr. 0-1105, der åbner for lukning af den eksisterende passage mellem Vestergade og Pogestræde.

Vi forstår og anerkender ønsket om at bringe liv tilbage i en bygning, som har stået tom i mange år. Men vi forstår ikke – og kan heller ikke acceptere – at det sker på bekostning af netop dét, som Odense Kommune i sin egen nyligt vedtagne politik har fremhævet som fremtidens bykvaliteter: åbne forbindelser, tilgængelige passager og grønne fællesrum.

Et forslag i direkte modstrid med kommunens egne visioner

Det foreliggende forslag lægger op til noget andet: Det lukker passagen, inddrager gårdrummet i et butikslejemål og begrænser adgangen til det, der kunne have været et af byens mest stemningsfulde mellemrum. Ambitionen synes at være at skabe sammenhængende butiksarealer – men byen savner ikke detailkvadratmetre. Den savner karakter. Den savner steder, hvor mennesker kan mødes uden at skulle købe noget.

At lukke en offentlig passage og erstatte den med et grønt bagrum er ikke en opfyldelse af kommunens egne visioner – det er et forsøg på at dekorere konsekvenserne.

Planen beskriver passagen mellem Pogestræde og Vestergade som “begrænset benyttet” og “utrygt”. Det er rigtigt i dag – et resultat af mange års forfald og uafklarede ambitioner. Den rette løsning ville være at genaktivere og forskønne stedet – ikke at lukke det. Hvis en passage overdækkes, indkapsles og privatiseres, eksisterer den ikke længere. En ”markeret gennemgang” gennem en butik er ikke en offentlig færdselsåre – det er en arkitektonisk metafor, ingen kan færdes i.

Et grønt plaster på en lukket færdselsåre

Forslaget taler om etableringen af det, man vil kalde ”Petrine Grønnings Gård”, som synes at skulle tjene til at opveje lukningen af passagen. Gården vil uden tvivl kunne tilføre området

noget positivt – men den kan ikke erstatte en offentlig forbindelse, som har eksisteret i mange år. Man kan ikke lukke en færdselsåre og samtidig hævde, at man "åbner byrummet".

At opføre et nyt baghus og skabe et grønt rum bagved er ikke det samme som at bevare en reel, offentlig tilgængelig passage. Det er ikke et enten-eller. Det burde være et både-og.

Før sommeren præsenterede Odense Kommune en ambitiøs vision for midtbyens baggårde og passager. 44 kunstportaler og grønne gårdrum skal åbne byen, skabe oplevelser og stimulere bylivet. I det lys fremstår det selvmodsigende, at man i samme åndedrag sender et lokalplanforslag i høring, som lukker en passage, der rummer potentialet for at være alt dét, visionen lover.

Passagen ved Vestergade 26 er ikke bare et hul i en facade, som skal lukkes. Den er en færdselsåre. Et sted, hvor byen trækker vejret.

Passagen udgør desuden et konkret led i en sammenhængende, blød forbindelse mellem havnen, banegården, Vestergade og det net af mindre gader med specialbutikker, som Pogestræde er en del af.

Ved at lukke den, svækkes den mobilitet og bevægelighed, som bystrategien netop ønsker at fremme i bymidten. Det handler ikke kun om fremkommelighed, men om at understøtte den form for byliv, hvor fodgængere finder genveje, mellemrum og visuelle sigtelinjer gennem byen.

Kortsigtet gevinst, langsigtet tab

I de rette hænder kunne passagen transformeres til et af de mest sjælfulte byrum i Odense.

Vi havde håbet, at en ny ejer af ejendommen ville se potentialet i netop dette sted – i den unikke placering, og i muligheden for at skabe noget, der ikke ligner resten.

At der i stedet lægges op til et lukket, konventionelt detailprojekt – og at kommunen vælger at bakke op – er skuffende. Ikke fordi vi er imod renovering. Ikke fordi vi er imod udvikling. Men fordi det, der står til at gå tabt, er præcis dét, der kunne have gjort stedet uerstatteligt.

Forslaget tager i vores øjne udgangspunkt i at tilfredsstille et kortsigtet behov i nuet. En farlig strategi, som ikke bør være bærende i byudviklingen.

Projektet i sin nuværende form ser ud til at tilføre byen endnu et vinkelret butikslejemål uden nævneværdig offentlig funktion, og det risikerer dermed at bidrage til selve den homogenisering, som bystrategien forsøger at bryde med.

Bystrategien fremhæver, at Odenses bymidte skal udvikles med "kant, oplevelsesrige byrum og mangfoldighed", og at der skal være plads til særlige steder og specialbutikker, der ikke ligner alle de andre. Det ideal udfordres, når et sjældent interessant gårdrum gøres til baglokale for et lejemål, som kunne ligge hvor som helst.

Vi opfordrer derfor til følgende

- At passagen mellem Vestergade og Pogestræde bevares som offentlig og åben færdselsåre.
- At det arkitektoniske projekt justeres, så det ikke inddrager gårdrummet i privat butiksareal, men i stedet åbner det for byen.
- At Odense Kommune holder fast i sine egne visioner om åbne, grønne forbindelser – også når det bliver konkret.

Det handler ikke om at bremse udviklingen, men om at sikre, at udviklingen hænger sammen med de idealer, vi som by har valgt at forfølge.

Med venlig hilsen Odense Byforening